

بررسی ماهیت بارنامه‌های الکترونیکی دریایی در حقوق ایران

محمد محمدی

کارشناس ارشد حقوق خصوصی دانشگاه آزاد اسلامی واحد نورآباد ممسنی، نورآباد، ایران

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی ماهیت بارنامه‌های الکترونیکی دریایی در حقوق ایران اجرا شده است روش اجرای تحقیق توصیفی بوده است ماهیت بارنامه دریایی به عنوان یکی از مهم‌ترین اسناد در قرارداد حمل و نقل دریایی می‌باشد. بارنامه دریایی سندی است که مشخصات کامل بار در آن قید و توسط فرمانده کشتی یا فردی که از طرف او برای این منظور تعیین شده امضاء می‌گردد به موجب آن حمل‌کننده متعهد می‌شود محموله کشتی را به متصدی حمل و به گیرنده کالا تحویل نماید. توسعه سریع تجارت الکترونیکی تأثیر عمیقی بر تجارت بین‌الملل به‌ویژه در صنعت حمل دریایی در رابطه با اسنادی که در حمل و نقل کالاها از این طریق مورد استفاده قرار می‌گیرد، گذاشته است. یکی از اسنادی که در حمل دریایی کالاها مورد استفاده قرار می‌گیرد بارنامه است. با رشد غیرقابل باور حجم تجارت، بارنامه‌ها اسناد مهمی در صنعت حمل دریایی کالاها و تجارت بین‌الملل محسوب می‌شوند. در سال‌های اخیر بسیاری از متخصصان بیان کرده‌اند زمان آن فرا رسیده است که یک معادل الکترونیکی جایگزین بارنامه کاغذی شود. بارنامه‌های الکترونیکی یکی از مهم‌ترین مسائلی است که توسط فناوری اطلاعات برای صنعت حمل دریایی مطرح شده است. این قالب از بارنامه به برخی از مشکلات عمده‌ی بارنامه‌های سنتی فائق آمده است؛ از جمله مشکل این‌که در بسیاری از مواقع، کالاها زودتر از اسناد مربوطه به مقصد می‌رسند. اما بارنامه الکترونیکی در زمینه جایگزینی با بارنامه‌های کاغذی با موانعی حقوقی مواجه است که باید آن‌ها را حل نمود و مسائل مربوط به این قالب از بارنامه را نظام‌مند کرد. ما در این مقاله مسائل مربوط به بارنامه‌های الکترونیکی را بررسی می‌کنیم و خواهیم دید که چگونه این قالب جدید بارنامه می‌تواند در حمل بین‌المللی دریایی کالاها مورد استفاده قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: بارنامه، بارنامه‌های الکترونیکی دریایی، حقوق دریایی ایران

مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه

دوره ۵، شماره ۱، بهار ۱۳۹۸، صفحات ۱۶۵-۱۴۹